

LOUIS BOVÉE

IN HET **GEEL**

ALLE NEDERLANDSE LEIDERS IN DE TOUR

voetbal
INTERNATIONAL

LOUIS BOVÉE

**IN
HET** **GEEL**
ALLE NEDERLANDSE LEIDERS IN DE TOUR

VOETBAL INTERNATIONAL

Inhoud

HOOFDSTUK 1

Wim van Est 15

De gevallen held

HOOFDSTUK 2

Wout Wagtmans 31

Een apart manneke

HOOFDSTUK 3

Gerrit Voorting 43

‘Ik had meer moeten snoepen’

HOOFDSTUK 4

Ab Geldermans 55

Ingelijst geluk

HOOFDSTUK 5

Jan Janssen 75

De ultieme revanche

HOOFDSTUK 6

Rini Wagtmans 103

Voorbestemd

HOOFDSTUK 7

Joop Zoetemelk 123

Nooit meer eeuwige tweede

HOOFDSTUK 8

Gerben Karstens 151

De clown en de denker

HOOFDSTUK 9

Jan Raas 169

Helderziende uit Heinkenszand

HOOFDSTUK 10

Gerrie Knetemann 181

De dood of de gladiolen

HOOFDSTUK 11

Jacques Hanegraaf 199

Vliegende start

HOOFDSTUK 12

Adrie van der Poel 219

Op karakter

HOOFDSTUK 13

Johan van der Velde 237

Plattelandsjongen met klimmersbenen

HOOFDSTUK 14

Jelle Nijdam 249

Geboren voor de proloog

HOOFDSTUK 15

Teun van Vliet 259

Terug uit de hel

HOOFDSTUK 16

Henk Lubberding 275

Hondstrouwe knecht

HOOFDSTUK 17

Erik Breukink 287

De laatste

100 KEER DE TOUR 73 DAGEN IN HET GEEL

22 DAGEN

Joop Zoetemelk

1971 - 1 dag

1973 - 1 dag

1978 - 4 dagen

1979 - 6 dagen

1980 - 10 dagen

12 DAGEN

Wout Wagtmans

1954 - 7 dagen

1955 - 2 dagen

1956 - 3 dagen

8 DAGEN

Gerrie Knetemann

1978 - 2 dagen

1979 - 1 dag

1980 - 1 dag

1981 - 4 dagen

4 DAGEN

Wim van Est

1951 - 1 dag

1955 - 1 dag

1958 - 2 dagen

Gerrit Voorting

1956 - 1 dag

1958 - 3 dagen

3 DAGEN

Jelle Nijdam

1987 - 1 dag

1988 - 2 dagen

Jan Raas

1978 - 3 dagen*

Teun van Vliet

1988 - 3 dagen

2 DAGEN

Ab Geldermans

1962 - 2 dagen

**Na de proloog in Leiden in 1978 werd er geen gele trui uitgereikt*

Jacques Hanegraaf

1984 - 2 dagen

Jan Janssen

1966 - 1 dag

1968 - 1 dag

Gerben Karstens

1974 - 2 dagen

Johan van der Velde

1986 - 2 dagen

1 DAG

Erik Breukink

1989 - 1 dag

Henk Lubberding

1988 - 1 dag

Adrie van der Poel

1984 - 1 dag

Rini Wagtmans

1971 - 1 dag

Wim van Est

De gevallen held

Wim van Est bouwde een indrukwekkende Tourcarrière op. Vier gele truien, drie etappezeges en ook nog een overwinning in de ploegentijdrit. Zijn eerste gele trui verloor hij na een val tijdens de afdaling van de Aubisque, een historisch moment in de Nederlandse sportgeschiedenis. William van Peer, kleinzoon van Van Est, legt uit wie *IJzeren Willem* was.

Mijn moeder heet Lies, ze is van 1948 en de oudste dochter van Wim en Mieke van Est. Marijke en Toos zijn de twee andere dochters van mijn grootouders. Ik ben erg trots op opa Wim. De eerste Nederlander die de gele trui droeg, de eerste Nederlander die de Ronde van Vlaanderen won, de eerste Nederlander die een etappe in de Ronde van Italië op zijn naam schreef, de eerste Nederlander die daar in de roze trui werd gehesen, de eerste Nederlander die de beste was in Bordeaux-Parijs. Hij is baanbrekend geweest.

Wim werd op 25 maart 1923 geboren in Fijnaart, een plaatsje in de West-Brabantse klei, als tweede in een gezin

van uiteindelijk zestien kinderen. Zijn vader Peet, getrouwd met de oorspronkelijk uit Den Haag afkomstige Liesbeth de Bas, zat in de veeteelt en akkerbouw. Er heerste in die tijd een enorme armoede die, in de jaren richting 1940, steeds groter werd. Op zijn zesde werd ook Wim gedurende periodes van zes weken uitgeleend aan andere boeren om daar te werken. Hij kreeg twee gulden per week en sliep in de schuur. Tussendoor ging hij naar school, want zijn ouders vonden het belangrijk dat hij leerde lezen en schrijven. Voor zijn veelvuldige afwezigheid op school moesten Wims ouders zich regelmatig tot bij de rechtbank toe verantwoorden.

Op 10 mei 1940 vielen de Duitsers Nederland binnen. Wim werd opgeroepen om voor de *Arbeitseinsatz* te gaan werken bij vliegtuigfabriek Dornier in Zuid-Duitsland. Omdat hij niets van zich liet horen, kwamen *de zwarte pakken* aan de deur. Toen dat gebeurde, vluchtte hij de polder in. Daar hield hij zich 's nachts schuil. Van wat ik heb meegekregen, kwam hij via via in Sint Willebrord terecht. Daar dook hij onder en wist hij in zijn levensonderhoud te voorzien door te handelen in groene zeep en door boter en kaas naar België te smokkelen. De oorlogs-

jaren vormden hem. Hij moest overleven. Hij durfde alles, zag geen gevaar en was uiterst creatief in het vinden van manieren om geld te verdienen. Wim kon hier eindeloos gedetailleerd over vertellen.

Het zal 1946 geweest zijn dat Wim oma Mieke leerde kennen. Zij was de vriendin van zijn zus. Overdag werkte hij in de haven als lossers van schepen, 's nachts ging het smokkelen gewoon door.

Tijdens een bevrijdingsfeest liep hij met zijn Mieke door het dorp. Er werd onder meer een wielerskoers gehouden. Wim zag dat een aantal mannen zich opmaakte voor een wedstrijd.

‘Ik rijd veel harder dan jullie’, blufte hij.

Ze daagden hem uit om ook te starten. Wim ging er gretig op in. Van plaatsgenoot Marinus Valentijn, tweevoudig Nederlands kampioen op de weg, leende hij een *gewone* fiets en reed vervolgens iedereen op achterstand.

‘Jij hebt kwaliteiten, Wim. Ga daar wat mee doen’, adviseerde Valentijn.

Dat was niet tegen dovemansoren gericht, want Wim snapte dat het wielrennen een lucratieve, nieuwe broodwinning kon worden. Hij begon bij de amateurs. Aanvan-

IN HET **GEEL**

In honderd jaar Tourgeschiedenis maakte een select groepje Nederlanders hun ultieme jongensdroom waar. Zeventien landgenoten droegen ooit de gele trui. *In het Geel* geeft ze opnieuw een podium. Van de eerste geletruidrager Wim van Est in 1951, de Tourwinnaars Jan Janssen (1968) en Joop Zoetemelk (1980), de klassementsleiders-voor-één-dag Rini Wagtmans en Henk Lubberding tot Erik Breukink, die in 1989 als laatste Nederlander *le maillot jaune* droeg. Over de roem van het geel, de weg naar de top, afzien, winnen, intriges, bedrog en doping.

